

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně JUDr. Zuzanou Bystřickou v právní věci žalobce **N. T. A.**, nar., e.č., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, t.č. bytem K. 1213/11, P., proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky** se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.1.2013, č. j. OAM-374/ZA-ZA06-ZA04-2012,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí obsahu napadeného rozhodnutí

[1] Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), ve znění pozdějších předpisů.

[2] V napadeném rozhodnutí žalovaný shrnul zjištěný skutkový stav a uvedl, že vzhledem k tomu, že výpověď žalobce ve správním řízení obsahuje výrazné nesrovnalosti a nelogičnosti, považuje ji za nevěrohodnou. Poukázal především na popření původní identity žalobcem, dále na rozpory ve výpovědích ohledně vycestování ze země původu, týkající se ukončení vojenské služby a získání cestovních dokladů. Dále žalovaný posoudil žádost žalobce dle §12, §13, §14. §14a a §14b zákona o azylu. Konstatoval, že ve vztahu ke všem těmto ustanovením je žádost žalobce nedůvodná. Vzhledem k závěru, že žalobce uvedl skutečnosti zjevně nevěrohodné, zamítl jeho žádost dle §16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

III. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Žalobce vytkl žalovanému zamítnutí jeho žádosti dle §16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu a opomenutí užití §12, §14 a §14a zákona o azylu. Namítl, že došlo k porušení ust. § 3, § 50 odst. 2, 3 a § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Správní orgán si neopatřil úplné podklady pro rozhodnutí.

[4] Žalobce má za to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v ust. § 12 zákona o azylu, respektive podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu a žalovaný měl jeho žádost dle těchto ustanovení posoudit, neboť v tomto smyslu uvedl dostatečné skutečnosti. Závěry žalovaného nemají oporu ve zjištěném skutkovém stavu.

[5] Žalobce dále namítal, že postup správního orgánu, který se nezabýval rozhodnutím o udělení doplňkové ochrany případně uplatněním principu non-refoulement, je nezákonný. Poukázal na čl. 10 Ústavy ČR a čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a vyslovil názor, že je žalovaný povinen tuto otázku zkoumat obligatorně.

[6] Žalobce uvedl, že má velké obavy z návratu zpět, neboť se domnívá, že mu v zemi původu hrozí pronásledování a skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající ve mstě ze strany vojáka, s nímž dříve sloužil. Obává se rovněž potrestání za útěk z vojny, kvůli kterému je proti němu ve Vietnamu vedeno trestní stíhání. Pokud by se vrátil domů, musel by čelit těm samým nebezpečím, před kterými ze země uprchl. Nedomnívá se rovněž, že by dokázal najít účinnou ochranu v jiných částech země. Poukázal na definici pronásledování ve smyslu zákona o azylu a na to, kdo může být původcem pronásledování.

[7] Dle názoru žalobce správní orgán neopatřil řádné podklady pro vydání napadeného rozhodnutí a jeho odůvodnění neobsahuje objektivní hodnotící úvahu ohledně jeho situace v případě nuceného návratu do Vietnamu. V průběhu správního řízení žalobce objasnil, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí. Žalovaný se proto měl zabývat otázkou, zda mu v případě návratu do Vietnamu z těchto důvodů nehrozí jednání popsané jako pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, nebo skutečné nebezpečí ve smyslu § 14a zákona o azylu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[8] Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Důvody tvrzené žalobcem se jeví jako nevěrohodné a za této situace nelze považovat žalobce za osobu pronásledovanou či osobu, které hrozí v zemi původu vážná újma. V odůvodnění rozhodnutí je poukázáno na zásadní nesrovnalosti ve výpovědi žalobce o objektivních skutečnostech, a sice že žalobce v průběhu správního řízení popřel identitu, na kterou mu byl vystaven cestovní doklad, vystaveno vízum za účelem studia, které použil k příjezdu do ČR v roce 2008, a na kterou mu byl v ČR povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Nelze také přehlédnout, že v ČR pobýval čtyři roky na nepravou identitu, a až v době, kdy svůj pobyt neměl legálně upraven, se přihlásil k pravé identitě a požádal o mezinárodní ochranu kvůli důvodům, které datuje již do roku 2008.

[9] Žalovaný tak dospěl k jednoznačnému závěru o nevěrohodnosti tvrzení žalobce a tudíž nedůvodnosti jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Za nedůvodnou považuje žalovaný námitku porušení zásady non-refoulement. Aby bylo možno tuto zásadu vztáhnout na žalobce, musel by být uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. V daném případě však bylo zjištěno, že žalobce takovou osobou není.

IV. Posouzení věci Krajským soudem v Brně

[10] Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž vyšel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu /§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)/, po splnění podmínek ust. § 51 s. ř. s. rozhodl o věci samé bez jednání. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

[11] Žalobce bez bližší specifikace namítal porušení řady ustanovení správního řádu. Těmto námitkám nemůže soud přisvědčit. Žalovaný v průběhu řízení dbal práv žalobce, poskytl mu náležitá poučení, byla mu dána možnost podat úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které jej vedly k opuštění vlasti a k podání žádosti. Vzhledem k tvrzením žalobce žalovaný zjistil skutkový stav v dostatečném rozsahu. Své rozhodnutí srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, zabýval se všemi rozhodnými skutečnostmi, z odůvodnění je patrné, jakými právními úvahami se při rozhodování řídil, pokud výpověď žalobce shledal nevěrohodnou a žádost vyhodnotil jako nedůvodnou. V postupu žalovaného tak soud neshledal žádné pochybení.

[12] Žalovaný ve věci rozhodl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel uvádí skutečnosti zjevně nevěrohodné. Žalobce namítal, že uvedené ustanovení zákona o azylu nebylo použito správně, neboť nebyly splněny podmínky pro jeho aplikaci, a to s ohledem na zjištěný skutkový stav věci. Uvedenou námitku soud neshledává důvodnou a plně se ztotožňuje s tím, jak ve věci rozhodl žalovaný.

[13] Ze správního spisu soud zjistil, že dne 20.12.2012 podal žalobce, státní příslušník Vietnamské socialistické republiky, žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Uvedl, že jméno na jeho cestovním dokladu, N.D.T., není jeho pravým jménem. Učinil čestné prohlášení, že jeho pravé jméno je N.T.A. Dále žalobce ve správním řízení uvedl, že ve své vlasti nedokončil základní vojenskou službu. Měl spory s jedním vojákem, hádali se, došlo ke rvačce, žalobce toho vojáka bodl a následně z vojny v srpnu 2008 utekl. Protože byl stíhán vojenskou policií a měl strach, že po něm bude vojenské policie pátrat, rozhodl se z Vietnamu odjet. Vycestoval na konci září 2008 na cestovní doklad vystavený na jméno kamaráda, neboť na svou totožnost by si doklady k vycestování vyřídit nemohl. Cestovní doklad dostal někdy koncem září nebo začátkem října 2008. Jméno uvedené v cestovním dokladu je kamaráda, fotografie je ale žadatelova, správně je uvedeno i datum narození. Číslo identifikační karty, které je v cestovním dokladu také uvedeno, je číslo kamaráda. Cestovní doklad vyřídil známý, jakým způsobem to učinil, žalobce neví. On mu dal jen svou fotku a zaplatil peníze.

[14] Po upozornění správního orgánu, že cestovní doklad byl vydán v lednu 2008 žalobce sdělil, že pas dostal v lednu, Vietnam opustil v září nebo říjnu 2008. Cestovní doklad si nechal vyřídit z důvodu sporů s vojákem dříve. Dále žalobce uvedl, že vízum mu opět vyřídil jeho známý, na kterého se obrátil po útěku z vojenské služby v srpnu 2008. Po upozornění správního orgánu, že žádost o vízum byla podána již v červenci a po předložení výpisu z Cizineckého informačního systému (CIS) žalobce sdělil, že si dobu podání žádosti přesně nepamatuje, možná, že mu jeho rodina vízum zařizovala již dříve.

[15] Jako důvod, proč se rozhodl uvést pravou identitu uvedl, že mu bylo zrušeno povolení k pobytu a on se nechce do Vietnamu vrátit. O udělení mezinárodní ochrany žádá, jelikož v případě návratu do vlasti má obavu ze zatčení kvůli útěku z vojenské služby, kterou nedokončil.

[16] Jak je již uvedeno v odst. [2], žalovaný v napadeném rozhodnutí vyhodnotil uvedená tvrzení žalobce jako nevěrohodná. Soud se s jeho závěry zcela ztotožňuje. Upozorňuje zejména na nesrovnalosti v údajích, které žalobce uváděl ohledně pasu a víza - původně tvrdil, že si je obstaral prostřednictvím známého po útěku z vojny v srpnu 2008, kdy potřeboval odjet z Vietnamu kvůli obavám z trestního stíhání, (přičemž útěk spojoval se rvačkou a bodnutím jiného vojáka), a obdržel je v září či říjnu 2008. Po upozornění na údaje z dokladů a na z evidence CIS, že cestovní doklad mu byl vydán v lednu 2008 a o udělení víza za účelem studia žádal 15. července (tedy ještě před konfliktem s jiným vojákem a za situace, kdy měl dle svého tvrzení vojenskou službu ukončit až v únoru 2009) žalobce tyto nesrovnalosti neobjasnil tak, aby byly odstraněny, odpovídal neurčitě s tím, že neví, uváděl, že pas si vyřizoval dopředu pro případ výjezdu z vlasti. Tvrzení žalobce o jeho jiné identitě po několikaletém pobytu v České republice poté, kdy mu byl zrušen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání podle názoru soudu rovněž přispívá k závěru o jeho nevěrohodnosti a účelovosti uváděných údajů.

[17] Pokud se týká posouzení věrohodnosti, soud odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2010, čj. 11 Ca 179/2009-55, podle kterého „... *Posouzení věrohodnosti je vždy výsledkem celkového hodnotícího procesu a úvah správního úřadu o osobnosti účastníka řízení s přihlédnutím k míře věrohodnosti jím tvrzených rozhodných skutečností ohledně splnění zákonem formulovaných podmínek pro vstup cizince na území státu...*“

[18] I přes zjištěnou nevěrohodnost se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval posouzením žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, §13, §14, §14a a § 14b) zákona o azylu. Zčásti tak činil nadbytečně, neboť žalobce neuváděl žádné skutečnosti, které by se daly vztáhnout k §13 a §14b) zákona o azylu.

[19] Soud v této souvislosti připomíná usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, čj. 5 Azs 6/2010-107, podle kterého „*Žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit.*“

[20] Žalobce vznesl žalobní námitky pouze ve vztahu k §12 a §14a zákona o azylu, proto soud přezkoumával napadené rozhodnutí pouze ve vztahu k těmto ustanovením. Shodl se se závěrem žalovaného, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany dle § 12 a § 14a zákona o azylu. Ve vztahu k oběma těmto ustanovením soud ve shodě se žalovaným odkazuje opět na nevěrohodnost příběhu žalobce. Vzhledem k tomu nebylo možno dospět k závěru, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy, z některého z důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu.

[21] Soud i přes ztotožnění se závěrem o nevěrohodnosti podotýká, že trestní stíhání v zemi původu samo o sobě nepředstavuje pronásledování ani nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu.

[22] V žalobě se žalobce domáhal uplatnění zásady non – refoulement vůči své osobě. Z čl. 10 Ústavy České republiky vyplývá aplikační přednost zde vymezených mezinárodních smluv před běžnými zákony. Je nesporné, že mezi mezinárodní smlouvy mající aplikační přednost patří i Úmluva o právním postavení uprchlíků z r. 1951, publikovaná pod č. 208/1993 Sb. Podle čl. 33 odst. 1 této úmluvy „žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení“ (zásada non-refoulement). Aby bylo možno tuto zásadu vztáhnout na osobu žalobce, musel by být uprchlíkem ve smyslu uvedené Úmluvy. Muselo by se tedy jednat o osobu, která „se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodu příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, je neschopna přijmout nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám odmítá ochranu své vlasti“. V řízení nebylo zjištěno, že by žalobce mohl být uprchlíkem ve smyslu této definice.

[23] Soud v tomto směru poukazuje na rozsudek NSS ze dne 4. 8. 2005, č.j. 2 Azs 343/2004-56, publikovaný pod č. 721/2005 Sb. NSS, www.nssoud.cz, podle kterého „V případě rozporu mezi ustanoveními čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (publikované pod č. 208/1993 Sb.) a § 91 zákona č. 325/1999Sb., o azylu má aplikační přednost čl. 33 odst. 1 Úmluvy. Pokud je však zjevné, že konkrétní žadatel nemůže být uprchlíkem typicky proto, že neuvádí žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, není k takové aplikační přednosti důvod, neboť na takovou osobu čl. 33 odst. 1 Úmluvy nedopadá.“

V. Závěr a náklady řízení

[24] Krajský soud v Brně tedy shledal žalobcovy námitky nedůvodnými. Žalovaný nepochybil, pokud žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou podle §16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Jelikož v řízení nevyšly najevo jakékoliv vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[25] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení náhrada nákladů řízení příslušela, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu soud jejich náhradu nemohl přiznat.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. září 2013

JUDr. Zuzana Bystrická, v.r.
samosoudkyně